

Sahibi

TMMOB
Jeoloji Mühendisleri
Odası Adına
İsmet Cengiz

JMO Yönetim Kurulu

İsmet Cengiz
Dündar Çağlan
Bahattin Demir
Çetin Kurtoğlu
Mehmet Şener
Veysel Urkan
Hüseyin Tevhid Arıcan

Editör / Yayın Yönetmeni

Veysel Işık
isik@eng.ankara.edu.tr

Yayın Kurulu

Azad Sağlam
Ferhat Kaya
Hüseyin Yakar
İzzet Hoşgör
Korhan Esat
Serap Kurt

Adres ve Dergi Merkezi

Mavi Gezenen Dergisi
PK 464 06444
Yenişehir / Ankara

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası
Bayındır Sokak 7 / 11
06410 Yenişehir / Ankara

Grafik ve Tasarım

Korhan Esat
esat@eng.ankara.edu.tr

Baskı: BERKALP ofset Ltd.Şti.
Tif. 0312 231 28 42

Mavi Gezenen Dergisi

Mavi Gezenen, yerbilimleri ve yerbilimleri ile yakın ilişkili diğer bilim dallarına ait bilgileri ve bu konudaki teknolojik gelişmeleri okuyucuya sunan popüler bir dergidir. Bu çerçevede insanlığın karşılaştığı, merak ettiği, bilgi sahibi olmak istediği jeoloji ve alt dalları, coğrafya ve çevre ile ilgili özgün yazı, derleme ve diğer dillerden çeviri yazılarını yayımlar.

Bu Sayıda

Sayın Okuyucumuz,

Bu sayının ilk çalışmasını Minnesota Üniversitesi araştırmacılarından Donna L. Whitney'in Mavi Gezenen dergisi için kaleme aldığı "Granat" yazısı oluşturmaktadır. Türkiye'de de yaygınca bulunan granatlar, jeoloji evriminin bir bakıma karalama defteridir. Pek çok jeoloji araştırmalarında kılavuzluk yapan granatların güzel görünümleri medeniyetler tarihi içerisinde de önemli olmuştur.

Dünya'da 3000'in üzerinde mineral türü bulunmaktadır. Bu sayı mineraloji çalışanların ve ilgilenenlerin keşfedilmemiş minerallerin peşine düşmesi ile sürekli artmaktadır. Yeni bir süs taşı başlıklı yazıda "Pezzotait" olarak adlandırılan ve mineral ailesine katılan bir mineralin özellikleri verilmektedir.

"Kültürel jeoloji" yerbilimlerine dikilmiş bir filiz olarak tanımlasak sanırım yanlış olmaz. Geçmiş ve günümüz medeniyetlerinin jeoloji ile ilişkisi ve konunun önemi "Kültürel jeoloji" başlıklı yazıda anlatılmaktadır.

Kültürel jeoloji çerçevesinde, biz yerbilimcilerin her yönüyle incelediğimiz kayaların insanlık tarihindeki zamansal ilişkisinin nasıl olduğu "İnsan-taş ilişkilerinin özet tarihçesi" başlıklı yazıda irdelenmektedir.

Pek çoğumuz Mars ile ilgili bilimsel ve/veya kurgusal yazılı-görsel bilgiye sahibiz. İnsanoğlu bu gezegene acaba ikinci bir dünya mı? düşüncesiyle hep sempati ile bakmıştır. "Büyük mavinin kızıl ikizi" başlıklı yazıda iki gezegenin jeolojik benzerlikleri kısa-kısa verilmektedir.

Jeoloji literatüründe Afrika ve Arap levhası olarak tanımlanan alanlar, insanoğlu yaşamında çok önemli olmuştur. Kızıldeniz'deki jeolojik gözlemler, geçmişteki jeolojik oluşumların yorumlanmasına önemli katkıda bulunmaktadır. Kızıldeniz ile ilgili yazımızda Kızıldeniz'in tarihteki yerinden jeolojisine kadar çeşitli bilgileri bulacaksınız.

Kıyamet kelimesi yaşam için olumsuzluk ifade eder. Fanarozoyik (590 milyon yıl-Günümüz) canlı yaşamında çeşitli dönemsel değişimleri (yok olma, yeni türler) kapsar. Jeoloji tarihinde kıyametler yazısı, bu dönemdeki bazı olumsuzlukları anlatmaktadır.

Yaşamı, başka canlıların yaşamı üzerine kurulu sülükayaklıları tanımak isteyenler "Yaşamın üzerinde olmak" başlıklı yazıyı keyifle okuyacaktır.

Atmosferik olaylar yaşamımızı bir şekilde etkilemektedir. Bugün, yarın veya 3 gün sonra havanın nasıl olacağını hemen-hemen herkes ya aklından geçirir ya da sorar. Bu sorunun cevabını bize meteorolojinin gizli kahramanları vermektedir. Peki bir hava tahmini nasıl hazırlanır? Bunu bu sayımızda bulacaksınız.

Bu sayımızın son yazısını küresel ısınma konulu yazı oluşturmaktadır. Bilim adamları bu konunun çok önemli olduğunu vurgulamakta ve yakın gelecekte milyonlarca insanın olumsuz etkileneceğini hatta ölebileceği uyarılarında bulunmaktadır. Bu tehlikenin boyutu bu yazıda ifade edilmektedir.

Keyifli okuma ve bilgi edinme dileğiyle...

Editör

